

| Hazırlayan                  | İnceleyen                | Onaylayan |
|-----------------------------|--------------------------|-----------|
| Enfeksiyon Kontrol Komitesi | Kalite Yönetim Direktörü | Başhekim  |

**1. AMAÇ**

Yatan veya ayaktan hastalarda kan kültürü tetkiki için alınması gereken kanın standart yöntemle ve kontaminasyona engel olunarak, uygun koşullarda alınmasını sağlamaktır.

**2. KAPSAM**

Bu talimat kan kültürü alınırken dikkat edilmesi gereken hususları, hekim ve hemşireler kapsar.

**3.TANIMLAR / KISALTMALAR**

HBYS: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi

**4.UYGULAMA****4.1. Kullanılan Cihaz / Malzemeler**

- Vakumlu kan kültür şişesi
- Vacutainer iğnesi
- Vacutainer holder
- Steril eldiven
- Turnike
- Alkol % 70'lik
- % 10'luk povidon iyod

**4.2.Kan Alma Öncesi**

**4.2.1.**Kan kültürü örneği almak için en uygun zaman ateşin ortaya çıkmasından 30-60 dakika öncesindeki zamandır.

**4.2.2.**Bu durum öngörülemezliği için vücut ısısının yükselmeye başladığı dönemde kültür örneği alınır.

**4.2.3.**Çünkü mikroorganizmaların kanda yoğun olarak bulunduğu dönem vücut ısısının yükselmeye başladığı dönemdir. Dolayısıyla, kan kültürü örneğinin alınması için en uygun zaman vücut ısısının yükselmeye başladığı zamandır.

**4.2.4.**Kan kültürü örneği, 2 ayrı venden (mümkünse ayrı koldan) 10-15 dakika ara ile alınır.

**4.2.5.**Ayrı ayrı olarak HBYS girişi yapılır.

**4.2.6.**Hastadan en az iki örnek alınması, mikroorganizmanın üretilme olasılığını artırır.

**4.2.7.**Kateter kaynaklı sepsis düşünülmedikçe kateterden kan kültür alınmaz.

**4.2.8.**Kan kültür şişelerinin kapağındaki lastik, iyot ile dezenfekte edilmez.

**4.2.9.**Bir set kan kültürü 2 aerob kan kültür şişesidir. Rutin uygulamada bir setteki iki şişenin de aerop olması tercih edilir.

**4.2.10.**Kontaminasyona engel olmak için kan kültürü alma işlemi hasta başında yapılır.

**4.2.11.**Mutlaka hasta yanında kültür şişesine konulur. Enjektöre kan alınarak laboratuvara gönderilmez.

**4.2.12.**Kan kültür şişelerinin temini için laboratuvarla bağlantı kurulur. Laboratuardan ihtiyaç duyulan sayı ve türde kan kültür şişesi istenir.

**4.2.13.**Hastaya yapılacak işlemle ilgili bilgi verilir.

**4.2.14.**Hastanın uygun ve rahat bir pozisyonda olması sağlanır.

**4.2.15.**Hastanın kimliği kontrol edilerek kültür şişelerinin üzerine hastaya ait barkod etiketi (şişenin üzerinde boş alana) yapıştırılır. Varsa şişenin kendi barkodu kesinlikle açıkta kalır.

**4.2.16.**İşlem öncesi eller "El Hijyeni ve Eldiven Kullanım Talimatı"na uygun şekilde yıkanır ve non steril eldiven giyilir.

**4.2.17.**Kültür şişesinin metal kapağı açılarak lastik bölüm %70 alkol ile silinir ve bir dakika kuruması için beklenir.

**4.2.18.**Kan kültürü alınırken her aşamada asepsi kurallarına dikkat edilir.

### **4.3.Kan Alma İşlemi**

**4.3.1.**Kan alınacak ven seçilerek palpe edilir.

**4.3.2.**Seçilen bölge,%70'lik alkol ile başlayarak periferik doğru yuvarlak hareketlerle silinir, alkolün kuruması beklenir. Sonra % 10 povidone-iyod ile ıslatılmış steril spanç ile yine aynı teknik ile silinir ve 30 saniye süre ile kuruması beklenir. Bu noktada ven palpe edilmez, palpe etmek gerekirse steril eldiven giyilerek palpe edilir.

**4.3.3.**Steril eldiven giyilerek "Kan Alma Talimatı"na göre vacotainer ile, vacotainer ile alınamıyorsa enjektörle vakumlu şişeye kan alınır.

**4.3.4.**Kan kültürü antibiyotik verilmeden önce alınmalıdır. Ancak hasta antibiyotik tedavisi alıyorsa bir sonraki dozdan hemen önce kan kültürü alınmalıdır. Laboratuvara hangi antibiyotiği almakta olduğu bildirilmelidir.

**4.3.5.**Alınacak kan miktarı şişe üzerinde yazılıdır. Erişkinler için 8-10 ml çocuk için 1-3 ml, yenidoğan için 0.5-1 ml kan alınır.

**4.3.6.**Şişeye kan örneği alındıktan sonra şişe yavaşça alt üst edilerek karıştırılır.

**4.3.7.**Aynı anda başka test için de örnek alınacaksa mutlaka önce kan kültür örneği alınır.

**4.3.8.**Örnek alma işlemi tamamlandıktan sonra, damara girilen bölge alkolle silinerek derideki iyod uzaklaştırılır.

**4.4.** Alınan kan kültür şişelerinin her ikisi bir arada (eğer daha fazla örnek alınmışsa tüm örnekler) en hızlı şekilde yardımcı sağlık personeli ile numune transfer kabı içinde laboratuvara ulaştırılır. Bu şişeler hiçbir şekilde buzdolabına konmaz. Oda ısısında en fazla 2 saat bekletilebilir.

**4.5.**İşlem sonunda atıklar "Atık Yönetim Prosedürü"ne uygun olarak atılır.

**4.6.**İşlem sonunda "El Hijyeni ve Eldiven Kullanımı Talimatı" na göre eller yıkanır.

### **5. İLGİLİ DOKÜMANLAR**

ATK.PR.01 Atık Yönetim Prosedürü

ENF.TL.02 El Hijyeni Ve Eldiven Kullanımı Talimatı

BİY.TL.01 Kan Alma Talimatı